

TOETS NIEUWE OPLEIDING NA 3 JAAR

Master Interprofessioneel werken met Jeugd

Hogeschool Viaa

Adviesrapport

XX mei 2022

Rotterdam
mei 2022

www.scopos.nl

Partner hoger onderwijs

Colofon

Instelling en opleiding

Hogeschool Viaa

Assendorperdijk 11, 8012 EG Zwolle

Resultaat instellingstoets kwaliteitszorg: Niet aangevraagd

Opleiding: Master Interprofessioneel werken met Jeugd

Locatie: Zwolle

Variant: Deeltijd

Croho-nummer: 49146

Visitatiecommissie

Gerda Geerdink, voorzitter

Rudi Roose, panellid

Hanneke Bakx, panellid

Thea Vlak, student-lid

Yvet Blom, secretaris en procescoördinator

De visitatie is uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van

Scopos BV

Goudsesingel 136

3011KD Rotterdam

www.scopos.nl

Inhoud

Colofon	2
De Masteropleiding Interprofessioneel werken met Jeugd	4
Inleiding	4
De onderwijsinstelling	4
De opleiding	4
De visitatie	5
Samenvattend oordeel	6
Overzicht beoordeling	6
Sterke punten	7
Aanbevelingen	7
Toetsing	8
Oordeel	8
Bevindingen en overwegingen	8
Gerealiseerde leerresultaten	10
Oordeel	10
Bevindingen en overwegingen	10
Bijlage Panel	13

De Masteropleiding Interprofessioneel werken met Jeugd

Inleiding

In mei 2019 vond de Toets Nieuwe Opleiding (TNO) plaats van de Masteropleiding Interprofessioneel werken met Jeugd (MIJ) van de Hogeschool Viaa in Zwolle. Een onafhankelijk, deskundig panel beoordeelde de opleidingsplannen en bracht een positief advies uit aan de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) over de start van de MIJ. In juni 2019 heeft het bestuur van de NVAO een positief besluit genomen ten aanzien van de TNO-aanvraag. Hogeschool Viaa beschikt niet over een instellingstoets kwaliteitszorg (ITK). Daarom moest binnen drie jaar een tussentijdse toets afgenomen worden. Die toets evalueert het toetsen, beoordelen en het gerealiseerde niveau van de MIJ. De tussentijdse toets bestaat uit de standaarden Toetsing (standaard 10) en de Gerealiseerde leerresultaten (standaard 11). Het locatiebezoek heeft plaatsgevonden op 20 april 2022. Dit rapport is een verslag van deze tussentijdse beoordeling en is uitgevoerd onder het NVAO-kader uit 2018.

Alle panelleden (met uitzondering van het student-lid) en de secretaris hebben deelgenomen aan de uitgebreide TNO in 2019. De samenstelling van het panel is vooraf voorgelegd aan de NVAO.

De onderwijsinstelling

Hogeschool Viaa bestaat uit drie academies: de Educatieve Academie, de Academie Social Work en Theologie en de Academie Health Care. Aan deze academies worden opleidingen binnen de domeinen onderwijs, sociaal werk, gezondheidszorg en theologie verzorgd. Praktijkgericht onderzoek wordt mede mogelijk gemaakt door de lectoraten Goede Onderwijspraktijken, het Centrum voor Samenlevingsvraagstukken en Zorg en Zingeving. De hogeschool telt ruim 2000 studenten en zo'n 280 medewerkers.

De opleiding

De deeltijd MIJ kent een studielast van 60 EC, verdeeld over twee jaar. De opleiding richt zich op professionals met werkervaring in de (jeugd)gezondheidszorg en het onderwijs die met behulp van een integrale aanpak complexe vraagstukken van jeugdigen en met alle relaties die ertoe doen op willen lossen. Gedurende de opleiding leren studenten relationeel-systemisch kijken naar het leven van de jeugdige en de problemen die zich voordoen. Aan de hand van de eigen professionele beroepscontext brengen studenten de jeugdige en diens sociale omgeving in kaart en handelen vakoverstijgend om de jeugdige zoveel mogelijk ondersteuning op maat te bieden. Studenten handelen interprofessioneel in zogenoemde leerkringen. Leerkringen in de leerlijn O&I bestaan uit 3 studenten per groep, allen met een andere professionele achtergrond. In de leerkringen leren studenten over elkaars professie. Ze reflecteren op het eigen normatieve en ethische handelen en dat van hun medestudenten en ze leren werken vanuit een gezamenlijke visie. Studenten werken tijdens de master toe naar het kunnen vormen van een gezamenlijke, interprofessionele metavisie om vandaaruit tot beleidsmatige innovaties te komen: oplossingen voor problemen die meerdere systeemniveaus beïnvloeden.

De doelstellingen van de MIJ zijn beschreven aan de hand van 6 beoogde leerresultaten. Viaa heeft deze 6 leerresultaten door middel van leerdoelen vertaald naar 4 verticale werkeenheden. De werkeenheden komen overeen met de fasen die de student doorloopt bij het bevorderen van de optimale ontwikkeling van jeugdigen: positioneren, verbinden, transformeren en innoveren. De 4 werkeenheden zijn verbonden aan 3 horizontale leerlijnen: Onderzoek en Innovatie (O&I)¹, Ontwikkeling in Perspectief (OiP)², en Persoonlijke Professionele Ontwikkeling (PPO)³. De horizontale leerlijnen zijn verbonden aan het masterniveau (NLQF7) en worden gaandeweg het programma steeds complexer. Voor elke werkeenheden volgen studenten één onderwijseenheid per leerlijn. Dit is op deze manier opgezet om een samenhang tussen de werkeenheden en de leerlijnen te vormen.

¹ De O&I-leerlijn leert studenten om op basis van interprofessioneel praktijkgericht onderzoek te komen tot beleidsmatige innovaties in het interprofessioneel werken binnen de jeugd(gezondheids)zorg en het onderwijs.

² De OiP-leerlijn werkt vanuit de relationeel-systemische metavisie waarin studenten kennisnemen van de (actuele) ontwikkeling van de eigen beroepsgroep en andere betrokken beroepsgroepen in het jeugddomein om vandaaruit constructieve bewegingen in gang te zetten door zich (inter)professioneel te bewegen in relaties en te schakelen in posities en complexe contexten.

³ De PPO-leerlijn richt zich op de persoonlijke en professionele ontwikkeling van studenten. Binnen deze leerlijn leren studenten om zichzelf te positioneren en te verbinden aan de jeugdige en de relaties die er voor de jeugdige toe doen.

De MIJ is ontwikkeld en wordt uitgevoerd in samenwerking met de Katholieke Pabo Zwolle, een samenwerkingspartner van Viaa binnen de Campus Kind & Educatie. Het onderwijs wordt gegeven aan de Hogeschool Viaa, welke tevens penvoerder is van de MIJ.

De visitatie

Het panel ontving in maart 2022 het informatiedossier bestaande uit een zelfevaluatie-rapport en door studenten gemaakte (eind)werken. Na bestudering van deze informatie hebben de panelleden hun eerste bevindingen en vragen naar de secretaris van het panel gestuurd. De secretaris heeft de bevindingen en vragen vervolgens gecompileerd. Op 29 maart heeft het panel een vooroverleg gehouden waarbij vragen per onderwerp en gesprek zijn gegroepeerd. Het locatiebezoek vond op woensdag 20 april 2022 plaats in Zwolle. Het panel heeft tijdens verschillende gesprekken met docenten, beoordelaars, alumni, het bestuur, management en de examencommissie haar eerste bevindingen kunnen toetsen.

De eerste groep studenten die in 2019 aan de master deelnam bestond uit 6 studenten. Van deze lichter zijn 5 studenten afgestudeerd. Het tweede jaar dat de MIJ bestond startten 15 studenten aan het eerste jaar. Afgelopen academisch jaar (2021) zijn 22 studenten aan de MIJ gestart. Op het moment van het locatiebezoek hadden 5 studenten de MIJ met succes afgerond en dus waren er slechts 5 eindwerken (mastertheses) voor het panel beschikbaar om de tussentijdse beoordeling uit te voeren. Het panel heeft de beoordeling na overleg met de NVAO uitgevoerd op basis van de 5 eindwerken en 10 (tussen)toetsen die zijn afgenomen bij de eerste en tweede groep studenten. Daarnaast heeft het panel de toetsing en de wijze waarop het eindniveau wordt vastgesteld beoordeeld. De secretaris heeft op basis van de bevindingen een conceptrapport opgesteld en deze aan het panel voorgelegd. Na vaststelling is het conceptrapport aan Viaa voorgelegd ter toetsing van feitelijke onjuistheden. De reactie van Viaa op die conceptversie is in deze definitieve rapportage verwerkt.

Samenvattend oordeel

Het panel oordeelt positief over het systeem van toetsen en beoordelen en het gerealiseerde niveau van de Master Interprofessioneel werken met Jeugd (MIJ) van de Hogeschool Viaa. De deeltijdopleiding MIJ (60 ECTS) richt zich op professionals met werkervaring in de (jeugd)gezondheidszorg en het onderwijs die via een integrale aanpak complexe vraagstukken van jeugdigen op willen lossen.

De toetsing van de MIJ vindt plaats op basis van een coherent geheel van leerresultaten, leerdoelen en toetsdoelen. Het programma kent een goede opbouw qua complexiteit en beheersbaarheid. Toetsen zijn inhoudelijk relevant en sluiten goed bij de helder beschreven toetsdoelen aan. Binnen de drie al genoemde leerlijnen bouwen de toetsen inhoudelijk op elkaar voort. Een punt van aandacht is het feit dat studenten vooral worden getoetst middels schriftelijke verslagen en reflecties. Het schrijven van al deze reflecties en verslagen kost veel tijd en dit leidt tot een hoge werkdruk voor zowel studenten als docenten. De vertegenwoordigers van de MIJ zijn het met het panel eens dat Viaa meer variatie in de toetsvormen moet aanbrengen. Het panel adviseert Viaa dit op korte termijn te doen.

De afstudeerfase bestaat uit een masterdossier waarin getoetst wordt of studenten het beoogde eindresultaat van de drie leerlijnen gerealiseerd hebben: een onderzoeksrapportage voor de leerlijn O&I, een posterpresentatie voor de leerlijn OiP en een diepte-interview voor de leerlijn PPO. Het panel vindt het masterdossier een mooie en allesomvattende manier om aan te tonen dat studenten interprofessioneel kunnen samenwerken en middels praktijkgericht onderzoek innovaties in gang kunnen zetten in het jeugddomein en hun eigen professioneel handelen verdiepen en verbreden. De wijze van beoordelen lijkt voor studenten voldoende transparant te zijn. Tijdens gesprekken met alumni bleek dat studenten de beoordelingsprocedure en de gegeven feedback helder geformuleerd vinden. Het panel heeft geconstateerd dat er wel nog enkele verbeteringen mogelijk zijn op het gebied van de beoordelingsformulieren. Een van de toetsen bleek een beoordelingsformulier te hebben dat qua format afwijkt van die van de andere toetsen. De beoordelingsformulieren worden ook niet altijd op dezelfde manier ingevuld. Het panel raadt aan om zowel de beoordelingsformulieren als de wijze van beoordeling te uniformiseren. Dat zorgt ervoor dat studenten (nog) beter weten wat ze van de beoordeling kunnen verwachten. Het panel stelt eveneens vast dat de opleiding snel en adequaat reageert op (gevraagde) feedback van studenten. Dat heeft voor andere cohorten al geleid tot meer gelijkvormigheid bij zowel de formulieren als de beoordeling. Het gesprek dat het panel met de alumni had leidt tot de vaststelling dat de MIJ gekwalificeerde professionals aflevert die interprofessioneel kunnen samenwerken en op masterniveau onderzoek kunnen doen gericht op innovaties in het jeugddomein.

De opleiding voldoet aan beide kwaliteitsaspecten van de Toets Nieuwe Opleiding na 3 jaar. Het panel adviseert het bestuur van de NVAO een positief besluit te nemen ten aanzien van de accreditatie van de Masteropleiding Interprofessioneel werken met Jeugd aan de Hogeschool Viaa.

Overzicht beoordeling

De beoordelingen per standaard zijn weergegeven in onderstaande tabel.

Standaard	Oordeel
10. Toetsing	Voldoet
11. Gerealiseerde leerresultaten	Voldoet
<i>Eindoordeel</i>	<i>positief</i>

Sterke punten

Het panel constateert de volgende sterke punten:

1. Coherente toetsing – De toetsing bestaat uit een coherent geheel van leerresultaten, leerdoelen en toetsdoelen met een goede opbouw qua complexiteit en beheersbaarheid.
2. Masterdossier – Het masterdossier is de juiste methode om de drie leerlijnen op een geïntegreerde wijze af te sluiten.
3. Informele kalibratiesessies – Examinatoren houden regelmatig informele kalibratiesessies.
4. Enthousiaste studenten – Studenten zijn positief over de opleiding en tevreden over de wijze waarop de MIJ hen nieuwe kansen biedt op de arbeidsmarkt.
5. Reflectief docententeam – Het docententeam is enthousiast en betrokken en voortdurend bezig met het verbeteren van de master.

Aanbevelingen

Met het oog op de verdere ontwikkeling van de opleiding doet het panel een aantal aanbevelingen:

1. Variatie toetsvormen – Breng meer variatie aan in de toetsen. Zorg ervoor dat studenten niet alleen door middel van schriftelijke verslagen en reflecties worden getoetst.
2. Uitwerken toetsplan – Leg in het toetsplan de verscheidenheid aan toetsvormen, het formaliseren van de kalibratiesessies en het evalueren van de gemaakte eindwerken vast.
3. Uitbouwen kalibratie – Kalibreer afgenomen toetsen met examinatoren verbonden aan opleidingen van andere hogescholen en universiteiten.
4. Kritisch perspectief – Stimuleer studenten om naast een kritisch normatief perspectief op het eigen handelen en de relatie met de jeugdige ook een kritisch perspectief te ontwikkelen op de maatschappelijke ontwikkelingen in het jeugddomein.
5. Afstemming leerlijnen – Zorg voor een goede afstemming tussen de drie leerlijnen.

Toetsing

Standaard 10: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

De beoordeling is valide, betrouwbaar en voldoende onafhankelijk. De kwaliteit van de tentaminering en examinering wordt voldoende gewaarborgd en voldoet aan de wettelijke deugdelijkheidsvereisten. De examencommissie oefent haar wettelijke bevoegdheid uit. De toetsen ondersteunen het eigen leerproces van de student.

Oordeel

Voldoet.

Bevindingen en overwegingen

Het panel vindt dat de master over een adequaat toetsstelsel beschikt. Het stelsel is in lijn met de kaders van Hogeschool Viaa en voldoet aan de wettelijke vereisten zoals vastgelegd in de 'Onderwijs en Examenregeling' (OER). Het toetsbeleid valt onder de verantwoordelijkheid van de academiecteur. De examencommissie is wettelijk verantwoordelijk voor de waarborging van de kwaliteit van de toetsing, het eindniveau van de master en het benoemen van examinatoren. De toetscommissie functioneert onder het mandaat van de examencommissie en adviseert examinatoren bij het maken, afnemen, beoordelen en evalueren van toetsen en houdt toezicht op de afstudeerkwaliteit.

Het toetsprogramma

Het toetsprogramma bestaat uit het totale pakket toetsen waarmee de beoogde leerresultaten via de leer- en toetsdoelen van de opleiding wordt getoetst. Voor het ontwerpen van toetsen maakt Viaa gebruik van de taxonomie van Miller. Dit model beschrijft de ontwikkeling van studenten tot aan het niveau beroepsbekwaam. Onderliggende niveaus vormen de basis voor de bovenliggende niveaus.⁴ In de MIJ is de nadruk gelegd op de hoogste twee niveaus. Deze zijn gericht op de integratie van kennis, vaardigheden én houdingen in professioneel handelen. Studenten krijgen elk semester per leerlijn één summatieve toets waarmee ze een onderwijseenheid afronden. Gedurende de opleiding toetst Viaa individueel en voornamelijk schriftelijk. Voorbeelden van toetsvormen die de opleiding gebruikt zijn het opstellen van professionele paspoorten en het schrijven van artikelen, reviews, reflecties, rolling caseverslagen, innovatie- en onderzoeksplannen en innovatie- en onderzoeksrapportages. In het gesprek dat het panel tijdens het locatiebezoek met alumni voerde kwam naar voren dat de alumni bij het doorlopen van de drie leerlijnen voldoende ruimte ervaarden om docenten te benaderen over de lesstof en voor feedback. Dit maakte dat de alumni het gevoel hadden zich goed voor te kunnen bereiden op de (summatieve) toetsen uit de leerlijnen. Het panel is positief over de toetsen en de opbouw in complexiteit en beheersbaarheid. Viaa heeft helder beschreven welke en hoe de toetsdoelen door studenten bereikt moeten worden. Ook vindt het panel het positief dat de MIJ studenten voor elke fase (semester) binnen elke leerlijn summatief toetst op hun ontwikkeling. Het regelmatig afnemen van toetsen leidt tot een goed beeld van de voortgang van studenten. Tevens meent het panel dat de toetsen inhoudelijk relevant zijn en goed bij de toetsdoelen aansluiten.

Het vierde semester vormt de afstudeerfase van de master. Tijdens deze fase bouwen studenten een masterdossier op. In het masterdossier moeten studenten aantonen dat het interprofessioneel samenwerken met medestudenten heeft geleid tot een meerwaarde die vanuit één expertise niet haalbaar zou zijn geweest. Het masterdossier bestaat uit de afronding van de drie leerlijnen middels een onderzoeksrapportage (O&I), posterpresentatie (OiP) en diepte-interview (PPO). In de O&I-leerlijn voeren studenten een interprofessioneel onderzoek uit dat in de praktijk tot een innovatie moet leiden ter verbetering van de problematische situatie van jeugdigen. Een innovatie- en onderzoeksverslag en twee reflectieverslagen vormen onderdeel van de onderzoeksrapportage⁵. In de OiP-leerlijn wordt van studenten verwacht dat zij twee onderdelen aantonen. Het eerste is laten zien hoe hun innovatie in de praktijk op het gebied van systemisch-, normatief-, en interprofessioneel werken bijdraagt aan jeugdigen en gezinnen in complexe situaties. Het tweede is hoe de innovatie bijdraagt aan de ontwikkeling van de beroepspraktijk. De OiP-leerlijn wordt afgesloten met een posterpresentatie. De PPO-leerlijn bestaat uit twee opdrachten. De eerste opdracht is het opstellen van een interviewplan. Studenten bereiden een diepte-interview voor met een medestudent over de eerdere opdrachten uit de PPO-leerlijn van die specifieke medestudent. Voor de tweede opdracht worden studenten geïnterviewd door een medestudent. Bij beide opdrachten is het de bedoeling medestudenten te bevragen over diens verantwoordelijkheden en beroepsidentiteit. Het doel van het

⁴ Niveau 1 bestaat uit een brede gestructureerde kennisbasis, niveau 2 uit het toepassen van kennis bij het uitvoeren van een probleemoplossende taak, niveau 3 betreft het aantonen dat de student de kennis én vaardigheden heeft om adequaat te handelen in gesimuleerde omgevingen, niveau 4 betreft het zelfstandig handelen in een complexe praktijksituatie.

⁵ Een reflectieverslag over de interprofessionele samenwerking met anderen ten behoeve van de innovatie en het onderzoek en een reflectieverslag over de opbrengst van meerdere perspectieven vanuit de leerkring voor het innovatie- en onderzoeksverslag.

interviewplan en het diepte-interview is het reflecteren op de eigen professionaliteit en normativiteit (o.a. waarden), met aandacht voor vernieuwend denken en werken binnen en buiten de eigen kaders. Het interviewplan en de opname van het diepte-interview worden aan het masterdossier toegevoegd. Het panel vindt het masterdossier een mooie en allesomvattende manier om de drie leerlijnen af te sluiten. Het masterdossier geeft studenten voldoende mogelijkheden om aan te tonen dat zij interprofessioneel kunnen samenwerken en middels praktijkgericht onderzoek innovaties in gang kunnen zetten in het jeugd domein. Het feit dat studenten elkaar interviewen is waardevol omdat daarin zowel inhoudelijk als in werkwijze studenten aangezet worden tot het verdiepen in, erkennen en waarderen van de professionaliteit en professionele identiteit van de ander.

Een punt van aandacht vindt het panel het grote aantal schrijfp opdrachten. Bij bestudering van het zelfevaluatie rapport constateerde het panel dat Viaa voor bijna elke onderwijseenheid gebruik maakt van schrijfp opdrachten om het niveau van verworven kennis, vaardigheden en houdingen te beoordelen. In de studentevaluaties die aan het zelfevaluatie rapport van Viaa zijn toegevoegd is te lezen dat studenten meer variatie in toetsvormen zouden willen. Uit het zelfevaluatie rapport komt naar voren dat Viaa, naar aanleiding van deze feedback, de ambitie heeft om de variëteit van toetsvormen in het toetsplan vast te leggen. In gesprek met de examen- en toetscommissie stelde het panel vragen over de stand van zaken rondom het toetsplan en de toetsvormen. De vertegenwoordigers gaven aan dat externe omstandigheden ervoor hebben gezorgd dat de toetscommissie wijzigingen die al voorgesteld zijn nog niet in een aangepast toetsplan vastgelegd heeft. Het aanpassen van het toetsplan en het aanbrengen van meer variatie in de toetsvormen is inmiddels wel geagendeerd. Het feit dat Viaa meer variatie wil aanbrengen in de toetsing en dit heeft geagendeerd is volgens het panel een goede eerste stap. Dat zal ervoor zorgen dat studenten minder schrijfp opdrachten hoeven te doen. De vertegenwoordigers van de opleiding zijn het met het panel eens dat minder schrijfwerk door studenten tot minder werkdruk voor zowel studenten als docenten leidt. Het panel adviseert dan ook om zo snel mogelijk het aantal schrijfp opdrachten te verminderen en andere vormen van toetsen in te voeren. Te denken valt aan het afnemen van korte kennistoetsen om theorie te toetsen in plaats van het laten schrijven van een verslag.

Examinering en beoordeling

De eisen en beoordelingscriteria voor toetsen en eindwerken zijn uitgewerkt in vier studenthandboeken (een handboek per semester). De handboeken worden aan alle masterstudenten ter beschikking gesteld. Voor de beoordeling van toetsen en eindwerken maken examinatoren gebruik van een beoordelingsformulier waar de toetsdoelen van de betreffende onderwijseenheid op staan. Drie van de twaalf toetsen worden beoordeeld door twee examinatoren. Deze drie toetsen gaan over meerdere vakgebieden en disciplines tegelijkertijd en dus is een beoordeling door twee in plaats van één examinator gewenst. De deskundigheid van examinatoren wordt gewaarborgd via de Basis Kwalificatie Examinering (BKE) en Senior Kwalificatie Examinering (SKE).

De wijze van beoordelen lijkt voldoende transparant te zijn voor studenten. Tijdens gesprekken met alumni bleek dat zij de beoordelingsprocedure en de gegeven feedback helder geformuleerd vinden. Het panel heeft de beoordelingsformulieren van de toetsen en afstudeerwerken uit het masterdossier bestudeerd en constateert dat de toetsdoelen, de beoordelingscriteria en rubrics in vrijwel alle gevallen duidelijk in de beoordelingsformulieren naar voren komen. De rubrics zijn dermate goed uitgewerkt dat examinatoren geen uitgebreide toelichting hoeven te geven in de daarvoor bestemde tekstvakken. Het beoordelingsformulier van de onderzoeksrapportage is echter minder uitgebreid en bestaat slechts uit enkele summier omschreven toetscriteria. Daarnaast is er minimale ruimte in een apart tekstvak om de beoordeling toe te lichten. Het panel raadt aan om een uniform beoordelingsformulier te gebruiken en de rubrics voor de onderzoeksrapportage aan te passen.

Tijdens het locatiebezoek wilde het panel weten hoe de opleiding het masterniveau van interprofessioneel handelen vaststelt. De vertegenwoordigers van de opleiding gaven aan dat interprofessioneel handelen een extra vaardigheid is die je van studenten vraagt. Van studenten wordt verwacht dat ze proactief verbinding met andere disciplines en vakgebieden zoeken en theorieën, inzichten en vaktalen uitlijnen en integreren tot een gezamenlijke werkwijze. Het uitgevoerde onderzoek wordt door studenten vastgelegd in een verslag. Studenten worden op basis van dat verslag getoetst. Examinatoren waar het panel mee sprak gaven aan dat het formuleren van goed meetbare indicatoren van interprofessioneel handelen in eerste instantie wel lastig was, maar met behulp van de examencommissie is Viaa er naar eigen zeggen toch in geslaagd goed meetbare indicatoren en rubrics op te stellen.

Examinatoren van de drie leerlijnen hebben in de afgelopen jaren informele kalibreersessies gehouden ten aanzien van de toetsen. Tijdens het locatiebezoek kwam naar voren dat Viaa kalibratie van toetsen wil formaliseren en opnemen in het toetsplan. Op deze manier beoogden de examinatoren de uniformiteit van de beoordelingen van toetsen te vergroten. Het panel vindt het positief dat kalibratie een structurele plek binnen de MIJ krijgt en waardeert het dat de MIJ in de tussentijd gebruik maakt van informele kalibratiesessies.

Examencommissie

De toetscommissie heeft het afgelopen jaar gekampt met een bezettingstekort. Bepaalde taken die de examencommissie aan de toetscommissie heeft gemandateerd zijn daarom nog niet uitgevoerd. Onder meer het verder uitwerken van het toetsplan met daarin de kalibratie van toetsen en het evalueren van de beoordeling van de 5 eindwerken moet nog door de toetscommissie worden gedaan. Vertegenwoordigers van de examen- en toetscommissie gaven aan dat Viaa er alles aan doet om de toetscommissie op korte termijn weer volledig bezet te hebben. Op basis van de gesprekken met de examen- en toetscommissie constateert het panel dat de commissieleden een helder beeld hebben van hun taken en verantwoordelijkheden. Het panel is ervan overtuigd dat de commissieleden hun taken en verantwoordelijkheden onder de juiste omstandigheden naar behoren zullen vervullen. Het panel geeft als aanbeveling mee om het kalibreren van gemaakte toetsen ook met examinatoren van andere hogescholen en universiteiten op te starten omdat dit een bijdrage levert aan de kwaliteit van de toetsen.

Conclusie

Al met al is het panel positief over het toetsbeleid en het toetsprogramma van de MIJ. De toetsen zijn goed opgebouwd qua complexiteit en beheersbaarheid en sluiten goed aan bij de leerresultaten, leerdoelen en toetsdoelen. De wijze van beoordelen is voldoende transparant. Tijdens het gesprek met alumni van de opleiding bleek dat zij de beoordelingsprocedure en de bijbehorende feedback helder geformuleerd vinden. Een aandachtspunt is het grote aantal schrijfofdrachten. Naar de mening van het panel dient dit aantal gereduceerd te worden en zou er meer variatie in toetsvormen moeten worden aangebracht. Het panel concludeert op basis van bovenstaande dat het toetsonderdeel van de MIJ aan de eisen voldoet.

Gerealiseerde leerresultaten

Standaard 11: De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten worden gerealiseerd.

Het realiseren van de beoogde leerresultaten blijkt uit de uitkomsten van toetsen, de eindwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren.

Oordeel

Voldoet.

Bevindingen en overwegingen

Het panel heeft ter voorbereiding van het bezoek inzage in de 5 masterdossiers van de eerste groep afgestudeerden gekregen. De masterdossiers bestaan uit een diepte-interview, posterpresentatie en onderzoeksrapportage. De NVAO eist van instellingen dat ten minste 15 eindwerken van afgestudeerden worden overhandigd om de tussentijdse toets te kunnen afnemen. Daarom heeft Viaa, na overleg met de NVAO, aanvullend op de 5 eindwerken, 10 (tussen)toetsen aangeleverd. Na bestudering van de eindwerken en (tussen)toetsen gaven de panelleden in hun eerste bevindingen aan dat zij over het algemeen tevreden zijn over de kwaliteit van de verschillende toetsen, het niveau en de kwantiteit.

Eindwerken en (tussen)toetsen

Bij de bestudering van de masterdossiers merkte het panel op dat de eigen – normatieve – professionaliteit en hun positie ten opzichte van de relaties van de jeugdige bij studenten, voldoende blijkt uit het werk dat ze leveren. Studenten laten goed zien wie ze zijn en tonen aan dat zij oog hebben voor de invloed van het eigen handelen. Bij de bestudering van de gemaakte toetsen merkte het panel op dat er relatief weinig aandacht is voor wat de student als professional met zijn werkzaamheden voor de samenleving als geheel kan betekenen. Het panel denkt dat het waardevol is om studenten op een maatschappijkritische wijze na te laten denken over de transitie binnen het jeugddomein⁶ en hoe ze vanuit ethisch oogpunt

⁶ De transitie binnen het jeugddomein heeft betrekking op de verlegde focus van een verdeelde en reactieve ondersteuning van de jeugdige, naar de integrale en preventieve ondersteuning bij de ontwikkeling van de jeugdige.

een betere wereld kunnen creëren. Daarom raadt het panel Viaa aan studenten ook te toetsen op een kritisch perspectief op maatschappelijk niveau.

Bij het lezen van de onderzoeksrapportages uit de masterdossiers evalueerde het panel de probleemstelling en literatuuroverzicht, methoden en onderbouwing, conclusie en discussie, opbouw en leesbaarheid. Het panel is het eens met de cijfers die voor de onderzoeksrapportages zijn gegeven. Hoewel de rapportages over het algemeen goed zijn geschreven en van een acceptabel niveau zijn de meeste onderzoeksvragen vrij breed geformuleerd. De vertegenwoordigers van de MIJ waren het met het panel eens dat de onderzoeksvragen van de eerste lichting nog beter afgebakend hadden kunnen worden. Over het beter afbakenen van onderzoeksvragen is intern veel gesproken en in latere cohorten is meer focus aangebracht in de onderzoeksvragen. Het panel concludeert dat de kwaliteit van de masterdossiers voldoende is en dat studenten van de master, na afronding, het vereiste masterniveau hebben behaald.

De wijze waarop de eindwerken en (tussen)toetsen zijn beoordeeld stemt tot tevredenheid van het panel. Elke toets die het panel heeft ingezien is beoordeeld met een voldoende en voldeed aan de vereiste basiskwaliteit. Het panel merkte bij de bestudering van de beoordelingsformulieren echter wel op dat er verschillen waren in de wijze van beoordelen. Op sommige beoordelingsformulieren gaven docenten uitgebreide feedback met een duidelijke motivatie voor het behaalde cijfer, terwijl op andere beoordelingsformulieren slechts een cijfer was gegeven. Op enkele beoordelingsformulieren van toetsen die door twee examinatoren beoordeeld waren kwam niet duidelijk naar voren dat de toets door twee examinatoren was beoordeeld. Vertegenwoordigers van de MIJ lichtten toe zich bewust te zijn van de verschillende manieren waarop docenten feedback geven. Sommige docenten kiezen ervoor de feedback in de tekstvakken op het beoordelingsformulier te gebruiken. Andere docenten kiezen ervoor feedback per e-mail te geven. Het panel heeft dergelijke e-mails niet ingezien. De verschillende manieren waarop docenten beoordelingsformulieren gebruiken zijn ter sprake gekomen tijdens kalibreermomenten, maar op het moment van het locatiebezoek werd er nog gewerkt aan meer gelijkvormigheid. Het panel raadt aan op korte termijn met een oplossing te komen en de wijze waarop feedback wordt gegeven bij de beoordeling te uniformiseren.

Het viel het panel tijdens de bestudering van de masterdossiers op dat de beoordeling van het diepte-interview en de posterpresentatie een stuk hoger ligt dan de beoordeling van de onderzoeksrapportage. Zo is bij een van de studenten het diepte-interview beoordeeld met een 8,6, de posterpresentatie met een 9 en de onderzoeksrapportage met een 7. Het panel vroeg zich af of de hogere beoordeling te maken heeft met de toetsvorm. Een mondelinge versus een schriftelijke toets kan invloed hebben op het cijfer. Bij een mondelinge toets heeft een examiner namelijk meer beoordelingsruimte dan bij een schriftelijke toets. De vertegenwoordigers gaven aan dat de hoge beoordelingen van de diepte-interviews en posterpresentaties intern onderwerp van gesprek zijn geweest. De examinatoren concludeerden dat de bijzonder gemotiveerde eerste lichting studenten diepte-interviews en posterpresentaties heeft aangeleverd die de examinatoren positief hebben verrast. Studenten gaven heel goed aan dat zij het systemisch gedachtegoed en de professionalisering op het werk kunnen verwoorden en presenteren. Het doen van onderzoek en het opstellen van een onderzoeksrapportage was voor studenten moeilijker omdat het voor hen vaak de eerste keer was dat ze onderzoek moesten doen. De opleiding heeft hieraan gewerkt door het 'onderzoek leren doen' al explicieter in het eerste jaar te starten.

In de zelfevaluatie van studenten staat beschreven dat studenten ervaren dat de werkwijze en visie van de O&I-leerlijn niet altijd aansluit bij die van de andere twee leerlijnen. In het gesprek met het opleidingsmanagement en het docententeam werd desgevraagd toegelicht dat er gedurende de eerste twee jaar van de opleiding inderdaad een verschil bestond tussen de leerlijnen. Dit had te maken met het feit dat de voormalige kerndocent van de O&I-leerlijn een andere visie had met betrekking tot de master. De verschillende visies zorgden ervoor dat de kerndocenten van de drie leerlijnen nog niet tot een goede afstemming konden komen. Viaa heeft verschillende activiteiten georganiseerd om een uniforme visie vast te stellen. Uiteindelijk is met wederzijdse instemming besloten de samenwerking met de docent die zich niet in de visie kon vinden te beëindigen. Het panel vindt het bewonderenswaardig dat Viaa veel tijd en energie heeft gestoken in het proberen de verschillende visies bij elkaar te brengen. Het is spijtig dat de inspanningen destijds niet tot een gezamenlijke visie hebben geleid, maar het panel merkt dat het team zonder deze docent goed functioneert en dezelfde visie uitdraagt. Het panel adviseert om te blijven waken voor een goede afstemming tussen de leerlijnen.

Reflectie gerealiseerde leerresultaten

Viaa evalueert de verschillende programmaonderdelen regelmatig onder studenten en docenten en heeft op basis van die evaluaties meerdere programmaonderdelen aangepast. Het panel waardeert de reflectieve houding die in het informatiedossier en tijdens de gesprekken met de vertegenwoordigers van de MIJ naar voren kwam. Viaa heeft toetsen

aangescherpt en geconcretiseerd, en enkele reflectieopdrachten uit bepaalde toetsen gehaald. Het panel vindt de nauwe monitoring van de student- en docentervaringen bijzonder waardevol en zinvol voor het waarborgen van de kwaliteit.

In de vragenlijst van de Nederlandse Vereniging Relatie en Gezinstherapie (NRVG) die aan de eerste lichting gediplomeerden is voorgelegd werd de MIJ positief beoordeeld. De NRVG heeft de MIJ erkend als vooropleiding voor de opleiding systeemtherapie. De leeruitkomsten van de MIJ bieden een goede basis voor het doorstromen van afgestudeerden naar een door de NRVG erkende vervolgopleiding tot systeemtherapeut of systeemtherapeutisch werker en zich te laten registreren bij de NRVG tot systeemtherapeut. In de vragenlijst wilde de NRVG weten welke meerwaarde en leerwinst alumni in het volgen van de MIJ zagen. Afgestudeerden gaven onder meer aan dat de master een enorme verrijking is geweest voor hun persoonlijke en professionele ontwikkeling. Alumni vinden het onder andere waardevol dat zij kennis en vaardigheden hebben opgedaan op het gebied van systemisch denken en werken, de zogenoemde basisattitude⁷, en normatieve professionalisering. Viaa zal de vragenlijst van de NRVG jaarlijks onder afgestudeerden afnemen. Het panel is positief over de aansluiting van de leerresultaten van de MIJ bij een mogelijke vervolgopleiding die de NRVG biedt waardoor het voor studenten mogelijk is na afronding van de MIJ direct door te stromen naar een erkende vervolgopleiding. De vragenlijst die aan afgestudeerde studenten wordt voorgelegd vindt het panel een goede manier om de MIJ te evalueren.

In gesprek met alumni bleek dat zij ontzettend enthousiast waren over de opleiding. Ze spraken over een pittige, maar zeer waardevolle opleiding. Het moeilijkste aan de master vonden de alumni de onzekerheid van het proces om een gezamenlijke visie en uiteindelijk innovatie te bedenken binnen hun werkveld. Studenten moeten binnen en buiten het eigen vakgebied continu de verbinding aangaan met diverse partners uit het jeugddomein, alsook de jeugdigen en hun families en zelf beslissingen durven nemen. De alumni zijn het erover eens dat de opleiding heeft bijgedragen aan de ontwikkeling van hun analytische vaardigheden en kritisch denken en zich te ontwikkelen tot innovator/onderzoeker. Alumni gaven aan tevreden te zijn over de manier waarop de opleiding ze nieuwe kansen biedt op de arbeidsmarkt. Ze raden eenieder die in het jeugddomein werkt en verandering teweeg wil brengen aan zich via de MIJ te specialiseren. Op basis van het gesprek met alumni en het informatiedossier stelt het panel vast dat de MIJ gekwalificeerde professionals aflevert die op masterniveau beleidsmatige innovaties in gang kunnen zetten in het interprofessioneel werken binnen het jeugddomein.

Conclusie

Het panel concludeert dat de masterstudenten na het afstuderen het masterniveau hebben behaald. Dit werd bevestigd door de masterdossiers en (tussen)toetsen die het panel beoordeelde. Op basis van de masterdossiers en (tussen)toetsen stelt het panel vast dat de eindkwalificaties van de masteropleiding zijn bereikt. Een punt van aandacht is het verschil in de wijze waarop beoordelingsformulieren door docenten worden ingevuld. Het panel adviseert het gebruik van de beoordelingsformulieren te uniformiseren. Al met al stelt het panel vast dat afgestudeerden van de MIJ goed zijn voorbereid op het verdere verloop van hun loopbaan. Op basis van het bovenstaande concludeert het panel dat de beoogde leerresultaten voldoende worden gerealiseerd.

⁷ De basisattitude is gericht op het in kaart brengen van diverse contexten van de hulpvrager, om van daaruit een hulpvraag te begrijpen. Het gaat om het integreren van kennis, vaardigheden en methodieken en deze relationeel te benutten.

Bijlage | Panel

Voorzitter:

Dr. Gerda Geerdink werkte tot haar pensionering (1 maart 2021) als associate lector bij het Kenniscentrum Kwaliteit van Leren van de Faculteit Educatie van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen. Op dit moment doet ze als zelfstandige activiteiten voor de Vereniging Lerarenopleiders Nederland, de NVAO en andere onderwijsorganisaties.

Leden:

Prof. dr. Rudi Roose is hoofddocent Sociaal Werk aan de Universiteit Gent te België.

Hanneke Bakx werkte tot haar pensionering (1 maart 2021) als systeemtherapeut en opleider NVRG (supervisie, leertherapie en leersupervisie) met een eigen praktijk aan huis. Tot 1 augustus 2021 was mw. Bakx lid en voorzitter van de Adviesraad Jeugdhulp van de gemeente Arnhem.

Student-lid:

Thea Vlak volgt de deeltijd master Conceptuele Benadering in de Hulpverlening bij de Christelijke Hogeschool Ede.